

בן מאיר - משרד עורכי דין

BEN MEIR - LAW OFFICE

רמת גן: רח' אבא הלל 12 (בית ששון חוגי), 52506
טל' 03 6127878 Tel פקס: 03 6127979 Fax
12 Aba Hilel st. (Sason Hogi bldg.) Ramat Gan 5250606
Email- office@benmeir.co.il

Shachar Ben Meir Adv.
Zipi Shapira Adv.

שחר בן מאיר עו"ד
ציפי שפירא, עו"ד

Date 24/08/2020 תאריך

מבלי לפגוע בזכויות

פניה דחופה

לכב'

עו"ד אביחי מנדלבלוט
היועץ המשפטי לממשלה
באמצעות הגשה מקוונת

א.נ.

הנדון: הפרת הוראות חוק שירות המדינה (מינויים), ופקודת המשטרה על ידי הממשלה

הנני לפנות אליך בקשר לנדון כדלקמן:

1. חוק שירות המדינה (מינויים), תשי"ט – 1959 (להלן: "חוק המינויים"), קובע כי הממשלה תאשר מינוי של אנשים בשירות המדינה לתפקידים המפורטים בתוספת השנייה לחוק, ראה סעיף 23 לחוק המינויים.
2. בין התפקידים המנויים שם נמצא תפקיד פרקליט המדינה.
3. פקודת המשטרה (נוסח חדש), תשל"א-1971, (להלן: "פקודת המשטרה") קובעת בסעיף 8א כי המפקח הכללי של המשטרה יתמנה על ידי הממשלה, לפי המלצת השר לביטחון פנים.
4. בתאריך 16.12.2019 נסתיימה כהונתו של פרקליט המדינה הקודם, ומאותו מועד טרם נבחר אדם אחר למשרה זו.
5. בחודש דצמבר 2018, סיים את תפקידו המפקח הכללי הקודם של המשטרה, ומאז טרם נבחר אדם למשרה זו והיא מאוישת עד היום על ידי ממלא מקום.

בן מאיר - משרד עורכי דין
BEN MEIR - LAW OFFICE

6. ביום 17.5.2020 כוננה, באמצעות אמון הכנסת, הממשלה ה-35 של ישראל.
7. החל מאותו מועד, לא מתקיים עוד כל נימוק של "ממשלת מעבר", לאי מינוי נושאי משרה לשני תפקידים אלו על ידי הממשלה.
8. בהסכם הקואליציוני שנערך ונחתם ביום 20.4.2020 בין הסיעות הליכוד וכחול לבן להרכבת הממשלה, נקבע בסעיף 3 (ג) כי מינויים של בעלי תפקידים בכירים בשירות המדינה, הטעונים אישור הממשלה, לא יבוצעו במהלך תקופה של 6 חודשים ממועד כינון הממשלה.
9. בתשובה הסופית של היועץ המשפטי לממשלה לעתירות שבבג"צ 2592/20 (להלן: "עניין הטלת תפקיד") נאמרו לעניין סעיף זה שבהסכם הקואליציוני, בין היתר, הדברים הבאים:
- "לעמדת היועץ המשפטי לממשלה, סעיף זה אכן מעורר קשיים ממשיים ביותר, שכן משמעותו המעשית היא הקפאת מינוי ואיוש משרות בכירות, אשר חלקן לא מאויש כבר היום תקופה ארוכה, לקן מאויש בדרך של מילוי מקום, וחלקן יתפנה בתוך תקופת החירום שבהסכם..."**
- (סעיף 208 לתשובת היועץ)
10. בהמשך לכך, בסעיף 213 לתשובה שם אף נאמר יש חשש כי סעיף זה שבהסכם סותר הן את הוראות חוק המינויים (סעיף 23א) והן את הוראות חוק הממשלה.
11. על הקשיים האמורים אף עמד בית המשפט העליון במהלך הדיון בעל פה בעתירות בעניין הטלת תפקיד.
12. נוכח זאת, ביום 6.5.2020, טרם מתן פסק הדין, מסרו באי כח הסיעות וראש הממשלה בבג"צ בעניין הטלת תפקיד הודעת עדכון לבית המשפט העליון. בסעיף 3 להודעת העדכון נמסר לבית המשפט כי המועד האמור בהסכם הקואליציוני לעניין המינויים, יקוצר למשך של 100 ימים, וכי האמור בסעיף 3 (ג) להסכם הקואליציוני כפוף "לחוק ולפסיקה".
13. בית המשפט העליון בפסק הדין, נמנע מלדון בטענת אי החוקיות של סעיף המינויים האמור, רק ואך ורק נוכח הודעת העדכון שהוגשה, וכך נכתב שם לעניין זה בחוות דעתה של כב' הנשיאה:
- "עוד הובהר כי הקפאת המינויים כאמור בסעיף 3(ג) סיפא תחול למשך 100 ימים מיום השבעת הממשלה וכי בהסכמה ניתן יהיה להביא מינויים לאישור הממשלה עוד קודם לכן. בתגובתו להודעת העדכון ציין היועץ המשפטי לממשלה כי יש לקרוא הבהרה זו כך שגם 'תקופת 100 הימים כפופה, כמובן, לכללי המשפט המנהלי, לרבות בעניין הצורך בהפעלת סמכות המינוי במהירות הראויה בנסיבות העניין ובכלל זאת בשים לב לאופי המשרה שבה מדובר'" (סעיף 5 לתגובת היועץ המשפטי לממשלה מיום 5.5.2020).**
- לעניין האמור בסעיף 3(ג) רישא הנוגע להגבלת החקיקה, לרבות חקיקת משנה, בתקופת החירום הובהר בהודעת העדכון כי עניינו במתן קדימות לחקיקה הנוגעת למשבר

בן מאיר - משרד עורכי דין
BEN MEIR - LAW OFFICE

הקורונה, וכי אין בכך כדי לעצור או למנוע חקיקה שאינה נוגעת למשבר הקורונה (ראו האמור בסעיפים 2-3 להודעת העדכון). בהקשר זה ציין היועץ המשפטי לממשלה בתגובתו כי "יש לקרוא הבהרה זו [...] אף ביחס לקידום חקיקת משנה" (סעיף 5 לתגובת היועץ המשפטי לממשלה).

הבהרות דומות נמסרו לנו מפי באי כוח ראש הממשלה והסיעות גם במהלך הדיון בו ציינו כי מקובל עליהם האמור בסעיף 130 לכתב התשובה מטעם הכנסת לפיו "אין בו כדי לעצור או למנוע באופן קטגורי הליכי חקיקה פרטית או ממשלתית שאינם נוגעים למשבר הקורונה" (ראו עמוד 21 ועמוד 35 לפרוטוקול הדיון מיום 4.5.2020). לאור הבהרות אלה, לנוכח ההבהרה הכללית שנמסרה במהלך הדיון ולפיה הוראות ההסכם הקואליציוני כפופות לכל דין, קרי, לחקיקה, לחקיקת משנה ולפסיקה (ראו עמ' 26 לפרוטוקול הדיון מיום 4.5.2020), וכן לאור עיקרון הפרשנות המקיימת (עניין ז'רז'בסקי, בעמ' 850) איננו סבורים כי גלומה בהוראות הקבועות בסעיף 3(ג) אי חוקיות או פגיעה בתקנת הציבור המחייבת את ביטולן של הוראות אלה על ידי בית המשפט. עם זאת, ככל שתתעורר סוגיה ספציפית הנוגעת ליישומה הקונקרטי של הוראה כלשהי מן ההוראות הנ"ל, ייבחנו הדברים בשעתם ולגופם."

14. אם כן מצב הדברים הוא כי שלושה גורמים, הן ראש הממשלה והן הסיעות כחול לבן והליכוד, מסרו לבית המשפט העליון הודעת עדכון בדבר שינוי הוראות ההסכם הקואליציוני, ולפיו משך הזמן שבמהלכו "תהיה רשאית" הממשלה, שלא לאשר או למנות בעלי תפקידים בכירים לא יעלה על 100 ימים, מועד אשר נסתיים זה מכבר.

15. זאת ויותר מכך.

16. בסעיף 159 – 160 לתשובת היועץ לבג"צ בעניין הטלת תפקיד, מסר היועץ כי כהונת ראש הממשלה תהיה כפופה להסדר ניגוד בדבר מניעת התערבות ברשויות אכיפת החוק, נוכח שראש הממשלה הינו נאשם בהליך פלילי המתנהל כנגדו בימים אלו.

17. גם לעניין זה התייחסה כב' הנשיאה בחוות דעתה וכתבה כך:

"בתוך כך רשמנו לפנינו את הודעת היועץ המשפטי לממשלה (סעיפים 159-160 לכתב התשובה מטעמו) לפיה כהונתו של חה"כ נתניהו כראש ממשלה תהיה כפופה להסדר ניגוד עניינים שייערך עמו אשר יקבע "מגבלות בקשר למילוי תפקידו בעניינים הנוגעים למערכת אכיפת החוק". בא כוחו של חה"כ נתניהו אישר את הדברים בטיעונו הכתובים (סעיף 99 לכתב התשובה מטעמו) ובאי כוח הצדדים הנ"ל שבו והצהירו על כך גם במסגרת השלמת הטיעון בעל פה בפנינו (עמ' 11 ו-22 לפרוטוקול הדיון מיום 3.5.2020)."

18. ככל הידוע לי, נכון להיום, הועבר מטעמך הסדר ניגוד עניינים אל ראש הממשלה, אשר הוא מסרב לאשר אותו, או להעביר הערות ענייניות אליו. בטיטות הסדר זה נקבע כי נאסר על ראש הממשלה להתערב, במישרין או בעקיפין, במינויים במערכת אכיפת החוק, לרבות משטרת ישראל והפרקליטות. עוד נקבע על ידך, כי ככל ועד שלא יאושר נוסח של הסדר ניגוד ביחס לראש הממשלה ומערכת אכיפת החוק, תחייב אותו טיטוט ההסדר.

בן מאיר - משרד עורכי דין
BEN MEIR - LAW OFFICE

19. במועד כתיבת מכתבי זה, עומדות הסיעות הליכוד וכחול לבן להגיע להסכמה, בכתב או בעל פה, ולפיה הממשלה לא תמנה או תמשיך שלא למנות, אנשים לתפקיד המפקח הכללי של המשטרה, ופרקליט המדינה, וזאת לפרק זמן שאינו ידוע.
20. הסכמה זו, סותרת באופן מפורש את הודעת העדכון שנמסרה לבית המשפט העליון, ואשר עליה ובגינה נמנע בית המשפט מלדון ומלקבוע קביעות ביחס להוראות בדבר מינויים שבהסכם הקואליציוני שבין הסיעות.
21. זאת ויותר מכך. המינויים לא בוצעו עד היום נוכח התנגדות של ראש הממשלה, לביצוע שלהם, ונוכח הרצון שלו להשפיע על אותם מינויים, או למנוע מבעלי תפקיד אחרים או מועדות איתור, להציע את זהות בעלי התפקיד הללו.
22. וזאת יש לומר, מניעת המינויים האמורים, על ידי ראש הממשלה, **דינה כדין התערבות שלו, במישרין**, בזהות בעלי תפקידים בכירים ברשויות אכיפת החוק, וזאת בניגוד להוראות הסדר הניגוד החלות עליו עד כה.
23. במעשים האמורים לעיל, הסיעות כחול לבן והליכוד, וכן ראש הממשלה עצמו אישית, פועלים בניגוד להודעה מפורשת שנמסרה על ידם לבית המשפט העליון.
24. חמור מכך. במעשים האמורים לעיל, ואפילו בהסכמה לדחיית המינויים, ראש הממשלה **מתערב במינויים במערכת אכיפת החוק**.
25. התערבות זו של ראש הממשלה במערכת אכיפת החוק, הנעשית בניגוד להוראות הסדר הניגוד החלות עליו, מהווה לכל דבר ועניין חשד לעבירה של מרמה והפרת אמונים.
26. לאור כל האמור לעיל, הינך מתבקש בזאת כדלקמן:
- א. להודיע לסיעות הליכוד וכחול לבן, ולראש הממשלה, כי הסכמה (במפורש ו/או במשתמע) על דחיית המינוי של פרקליט המדינה והמפקח הכללי של המשטרה, **אינה חוקית** וסותרת את ההודעה שנמסרה לבית המשפט העליון, ולכן עליהם לפעול באופן מידי למינוי נושאי משרה לתפקידים אלו.
- ב. נוכח שראש הממשלה פועל בניגוד עניינים מובהק בהתערבות במינויים במערכת אכיפת החוק, הינך מתבקש בזאת, בהתאם להוראות סעיף 17 לחוק יסוד הממשלה, להורות על פתיחת חקירה פלילית כנגד ראש הממשלה, בחשד לעבירה של מרמה והפרת אמונים.
27. בתשובת היועץ לבג"צ עניין הטלת תפקיד נאמר (בסעיף 209) כך:
- "כי יש חשיבות רבה ואינטרס ציבורי ממשי ודוחק למינוי לתקופה קבועה"**
28. מכאן שיש חשיבות רבה ואינטרס ציבורי ממשי ודוחק, כי לבקשה נשוא סעיף 26 (א) דלעיל, תענה בהקדם האפשרי.

בן מאיר - משרד עורכי דין
BEN MEIR - LAW OFFICE

29. אשר על כן, הינך מתבקש להושיב לי על פניה זו, בכל המתייחס לפעולה מיידית לביצוע המינויים, בתוך 7 ימים ממועד מכתבי זה.

30. היה ולא תעשה כן, תוגש מטעמי עתירה לבית המשפט הגבוה לצדק.

31. נא ראה בפניה זו משום מיצוי הליכים.

בכבוד רב
שחר בן מאיר עו"ד

העתק:

ראש הממשלה באמצעות מחלקת משפטית משרד ראש הממשלה ובאמצעות ב"כ סיעת הליכוד עו"ד אבי הלוי.

ראש הממשלה החליפי באמצעות ב"כ סיעת כחול לבן.

שר המשפטים.